

Žemiau pateikiame ištrauką iš Bhakti Rakṣaka Śrīdhara Svamio knygos "Prapanna Jivanamritam" - "Atsidavusiųjų sielų pozityvaus nemirtingumo nektaras". Ši knyga pateikia šventraščių ir šventų asmenybių liudijimus apie śaranāgati - Viešpaties prieglobstį ir šešias sudedamąsias śaranāgati dalis (□ ad viddha śaranāgati□). Il šios knygos skyrius "Śāstra vacanām□ ta" - "Šventraščių žodžių nektaras" pateikia posmus iš šventraščių, aprašančius poreikį rasti ir priimti Viešpaties prieglobstį.

1. Atsidavimas labai gerai pagrįstas śāstrose

*śruti-sm□ ty-adi-śāstre□ u, prapatir yan nirūpyate
tad ukta□ dvitīyādhyāye, śrī śāstra-vacanām□ te (1)*

Šis antrasis skyrius, Śrī Śāstra-vacanām□ ta, šventraščių žodžių nektaras, aprašo atsidavimą, kaip jis pateiktas apreikštuosiuose šventraščiuose, pradedant Vedomis (Śruti) ir religiniuose tekstuose (Sm□ ti).

2. Priežastis, kodėl reikia atsiduoti paaiškinta sm□ ti literatūroje

*yo brahmā□ a□ vidadhāti-purva□ yo brahma-vidyā□
tasmai gā□ pālayati sma k□ □ □ a□
ta□ hi devam ātma-v□ tti-prakāśa□
mumuk□ ur vai śara□ am amu□ vrajet (2)*

Tāpanyām (Brahma-sa□ hitā, tikā)

Kūrimo pradžioje, Jis, kuris sukūrė visatos kūrėją, Brahma, ir suteikė Brahmai žinias apie Brahmaną, Absoliutą, Jis yra tas pats Viešpats Krišna, ganantis karves (arba puoselėjantis Vedas). Kas troška išsivaduoti, turi atsiduoti šiam Viešpačiui, atskleidžiančiam vidinę sielos funkciją.

2.1 Žodžio nama - lenktis - reikšmė

*aha k tir ma-kāra , syān, na-kāras tan nī edhakah
tasmāt tu namasā k etri, svātantrya prati idhyate (3)*

*bhagavat-paratantro 'sau, tad āyatātma-jīvana
tasmāt sva-sāmarthya-vidhī , tyajet sarvam aśe ata (4)*

Padma-uttara-kha da

Skiemuo *ma* reiškia save įtvirtinantį ego (klaidingą sampratą: „Aš esu veikiantysis“), o skiemuo *na*

reiškia ego neigimą. Tokiu būdu nusilenkimo veiksmas (*nama*

) panaikina besilenkiančiojo nepriklausomybę. Siela natūraliai pavaldi Visagaliui. Jos vidinė prigimtis ir jos vidinė funkcija - tarnauti Aukščiausiam Viešpačiui. Todėl reikia visiškai atsisakyti tų veiksmų, kurie atliekami galvojant: „Aš esu veikiantysis“.

(„Ma“ reiškia ego - aš esu veikiantysis, „na“ - reiškia neigimą. Todėl kai žmogus lenkiasi (*nama*) jis atsisako savo nepriklausomybės ir pripažįsta save Viešpaties tarnu.)

3. Vienintelė kliūtis, trukdanti atsiduoti, yra klaidingas ego

*aha kāra-niv ttānā , keśavo nahi dūraga
aha kāra-yutānā hi, madhye parvata-rāśaya (5)*

Brahma-vaivarta Purā a

Aukščiausias Viešpatys Keśava visada pasilieka su tais, kurie neteuri materialios gyvenimo sampratos; Tačiau panašu, jog tarp save tvirtinančių egoistų ir Viešpaties yra didelių kalnų grandinė.

4. Tie, kurie nepriima Viešpaties prieglobsčio, tiesiog klaidžioja gimimų ir mirčių pasaulyje

*yāvat pṛ thaktvam idam ātmana indriyārtha
māyā-balaḥ bhagavato jana īśa paśyet
tāvan na saḥ sṛ tir asau pratisaḥ krameta
vyarthāpi duḥ kha-nivahaḥ vahati kriyārthā (6)*

Śrīmad-Bhāgavatam 3.9.9

O Viešpatie, o sielų siela, salygotos sielos suvokia Tave ir visatą kaip atskirtus vienas nuo kito ir galvoja, kad visata skirta jų jusliniams malonumams. Tačiau tai tik Tavo klaidinančios energijos (māyos) padarinys. Kol gyvosios esybės laikosi įsikibusios savo iliuziškų atskirų interesų, jos negali palikti apgailėtino materialaus pasaulio, sudaryto iš veiksmų ir pasekmių, gimimo ir mirties, nepaisant jo beprasmiškumo.

5. Neatsidavusi siela yra nuolat apgaunama

*prāpyāpi durllabhataraḥ , mānuḥ yaḥ vibudhepsitam
yair āśrīto na govindas, tair ātmā vañcitas ciram (7)*

Brahma-vaivarta Purāṇa

Gimti žmogaus gyvybės formoje yra tokia vertybė, jog to siekia net pusdieviai. Kas, gimęs žmogumi, nepaiso tokios sėkmės ir nepriima Govindos lotosinių pėdų prieglobsčio, nuolatos save apgaudinėja.

5.1 Gyvenimas be atsidavimo yra tuščias

*aśītiñ caturaś caiva, laksā s tān jīva-jātī u
bhrāmyadbhī puru ai prāpya, mānu ya janma-paryayāt (8)*

*tad apy aphaltā yātam, te ām ātmābhīmāninām
varākānām anāśrītya, govinda-cara a-dvayam (9)*

Brahma-vaivarta Purā a

Aplankiusi 8.400.000 gyvybės formų siela galiausiai gimė žmogumi. Bet šis žmogaus gyvenimas yra visiškai bevertis tiems apgailėtiniems žmonėms, kurie taip didžiuojasi savo kūnais, jog atsisako priimti Viešpaties Govindos lotosinių pėdų prieglobstį.

6. Net žemiausi tarp žmonių išsivaduoja atsidavę

*sarvācāra-vivarjitā śa ha-dhiyo vrātyā jagad-vañcakā
dambhāha k ti-pāna-paiśuna-parā pāpāntyajā ni hurāh
ye cānye dhana-dāra-putra-niratā sarvādhamās te 'pi hi
śrī-govinda-padāravinda-śara ā muktā bhavanthi dvija (10)*

N sī ha Purā a

O dukart gimęs, neturintys jokių dorų savybių ir neatliekantys dorų darbų, įvairūs atstumtieji, niekšai, apgavikai, pasipūtėliai ir egoistai, priklausantys nuo kvaišalų ir vaikščiojančios nuodėmių buveinės, piktavaliai, žiaurūs ar apsvaigę nuo savų vaikų, žmonių ir turtų – net tokios ypatingai puolusios asmenybės išsivaduoja, kai atsiduoda Śrī Govindos lotosinėms pėdoms.

7. Atsidavusi siela niekada nebepuola

*paramārtham aśeṁ asya, jagatām ādi kāraṁ am
śaraṁ yaṁ śaraṁ aṁ yāto, govindaṁ nāvasidati (11)*

Bṛhan-nāradya Purāṇa

Śrī Govinda yra visų visatų šaltinis, Aukščiausia Tiesa ir visų prieglobstis. Kas atsiduoda Jo lotosinėms pėdoms, niekada nepražus.

8. Atsidavimas Viešpačiui sunaikina kančias ir pavagia širdį

*sthitaṁ priya-hite nityaṁ, ya eva puruṁ arṁ abhaṁ
rājaṁ s tava yadu-śreṇṇ ho, vaikuṇṇ haṁ puruṁ ottamaṁ (12)
ya enaṁ saṁ śrayantīha, bhaktyānārāyaṁ aṁ harim
te tarantīha durgāni, na me 'trāsti vicāraṁ ā (13)*

Mahābhārata, Śānti-parva

O karaliau, ką dar galiu tau pasakyti? Geriausias iš Yadu dinastijos, neįveikiama didi asmenybė, kuri visada kupina geros valios tau ir yra brangus tavo draugas – Jis ne kas kitas, o Aukščiausiasis Viešpats Narayana, Śrī Hari. Kas su pasišventimu priima Jo visišką prieglobstį, tas perplaukia neįveikiamą materialios egzistencijos vandenyną.

9. Sunaikindamas visą baimę atsidavimas duoda gyvenimą, kupiną amžino nektaro

*ye śaṅkha-cakrābja-karaṅ hi śārṅgī aṅ
khagendra-ketuṅ varadaṅ śrīyaṅ patim
samāśrayante bhava-bhīti-nāśanaṅ
teśāṅ bhayaṅ nāsti vimukti-bhājān (14)*

(Vāmana)

Sėkmės deivės šeimininkas rankose laiko kriauklę, diską, lotoso žiedą ir lanką; Jis yra Garudos šeimininkas. Jis sunaikina materialios egzistencijos baimę ir suteikia visus palaiminimus. Kurie priima Jo prieglobstį, nebeturi menkiausių būgštavimų dėl ateities, nes yra pasiruošę pozityviam nemirtingumui.

10. Atsidavusios sielos visos pastangos vaisingos

*saṅ sāre smin mahā-ghore, moha-nidrā-samākule
ye hariṅ śaraṅ aṅ yānti, te kṅ tārthā na saṅ śayaṅ (15)*

Bṅ han-nāradiya Purāṅ a

Materialus pasaulio tamsoje, pripildytoje neišmanymo bei miego, kas atsiduoda Viešpaties Hari šventosioms pėdoms, be abejonių, patirs tik sėkmę ką ir bedarytų.

11. Net jei žmogus nekontroliuoja proto, atsidavus Viešpačiui niekas nebebus sunku

*kiṅ durāpādanaṅ teṅ āṅ, puṅ sām uddāma-cetasām
yair āśrītas tirtha-padaś, caraṅ o vyasanātyayaṅ (16)*

Śrīmad-Bhāgavatam 3.23.42

Viešpaties Hari lotosinės pėdos sunaikina materialią egzistenciją. Atsidavus Jo lotosinėms pėdoms nelieka nieko, kas būtų sunkiai pasiekiamo net ir tam, kieno protas sujaudintas.

12. Atsidavusiai sielai baigiasi trijų rūšių materialios kančios

*śārirā mānasā divyā, vaiyāse ya ca mānu ā
bhautikāś ca katha kleśā, bādheran hari-sa śrayam (17)*

Śrīmad-Bhāgavatam 3.22.37

O Vidura, kaip gi kūno bei proto neramumai, kylantys iš materialių elementų, kitų būtybių ar nepalankių astrologinių aplinkybių, gali pakirsti tą, kuris priėmė Śrī Hari lotosinių pėdų prieglobstį?

13. Atidavusios sielos lengvai pasiekia Višnu buveinę

*samāśrītā ye pada pallava-plava
mahat-pada pu ya-yaśo murāre
bhavānbudhir vatsa-pada para pada
pada pada yad vipadā na teśām (18)*

Śrīmad-Bhāgavatam 10.14.58

Viešpats Śrī Hari šlovinamas kaip pati tyrumo esmė. Tiems, kurie visiškai priėmė Jo lotosinių pėdų prieglobstį-laivą, šis materialios egzistencijos vandenynas pasidaro nereikšmingas, kaip balutė veršelio pėdos įspaude. Jų tikslas yra Viešpaties aukščiausioji buveinė, o ne ši materialinė vieta, kupina nelaimių.

14. Visiškai atsidavusi siela nugali kūniško susitapatinimo bei materialios nuosavybės iliuziją

*yeśā sa eva bhagavān dayayed ananta
sarvātmanāśrīta-pado yadi nirvyalīkam
te dustarām atitaranti ca deva-māyā
na ām mamāham iti dhī śva-s gāla-bhak ye (19)*

Śrīmad-Bhāgavatam 2.7.42

Nepranokstamą iliuzinę Viešpaties galią įveikia tie, kurie visais atžvilgiais priėmė Aukščiausiojo Viešpaties lotosinių pėdų prieglobstį, ir kuriems begalinis Viešpats suteikė savo nepamatuojamą malonę. Viešpats nerodo palankumo taikantiems idėjas 'Aš' ir 'Mano' šitam materialiajam kūniui, kuris vis tiek bus maistas šakalams ir šunims.

15. Tiems, kurie neatsidavė Krišnai, visos pastangos išvengti kančių duoda laikiną rezultatą.

*bālasya neha śarana pitarau n sī ha
nārtasya cāgadam udanvati majato nau
taptasya tad-pratividhir ya ihāñjase as
tāvad vibho tanu-bh tā tvad-upek itānām (20)*

Śrīmad-Bhāgavatam 7.9.19

O N simha, o Visagalis Viešpatie, atsargumo priemonės bei įvairūs vaistai turi tik trumpalaikį poveikį, kai jų griebiasi kenčiančios įkūnytos sielos, negavusios Tavo prielankumo. Tėvai negali apsaugoti savo vaiko, vaistai negali išgydyti ligonio, o laivas negali išgelbėti vandenyne skęstančio žmogaus.

16. Visos neatsidavusių sielų kančios ir neramumai kyla dėl to, kad įsivaizduojamą priima už tikrą

*tāvad bhayaṁ dravīṁ a-deha suhṁ n-nimittaṁ
śokaṁ spṁ hā paribhavo vipulaś ca lobhaṁ
tāvan mamety asad-avagraha ārti-mūlaṁ
yāvan na te ṁ ghrim abhayaṁ pravṁ ṁ ita lokaṁ (21)*

Śrīmad-Bhāgavatam 3.9.6

Viešpatie, kol žmonės šiame pasaulyje nepriims Tavo lotosinių pėdų saugaus prieglobsčio, tol jie bus kupini nerimo dėl savo turtų, kūnų ir draugų. Sielvarto, troškimų, manijų ir stipraus godumo užvaldyti jie negali atsigauti nuo kančios, kuri giliai įsišaknijo jų susigalvotose idėjose: „Aš ir mano“.

17. Prieglobstį reikia priimti pas savyje patenkintą Viešpatį Hari, bet kokių pusdievių prieglobstis suteikia apgailėtiną rezultatą

*avismītaṁ taṁ paripūrṁ a-kāmaṁ ,
svenaiva lābhena samaṁ praśāntam
vinopasarpaty aparaṁ hi bālīśaṁ ,
śva-lāṁ gulenātītīrti sindhum (22)*

Śrīmad-Bhāgavatam 6.9.22

Krišna - tobulai pilnas visų trokštamų dalykų, Jis visiškai pakankamas pats sau, lygus su visais, ramus. Niekas negali Jo nustebinti. Tik kvailys, ignoruodamas Jį, gali ieškoti prieglobsčio pas kokį pusdievį, kurio garbinimas skirtas siekiantiems materialios naudos. Šiuos žmones galima palyginti su tais, kurie įsikibę į šuns uodegą bando perplaukti vandenyną.

18. Tik Šri Hari prieglobstis gali išgelbėti visas gyvas esybes visose gyvenimo sąlygose

*kirāta-hu āndhra-pulinda-pukkaśā
abhira-śuhuma yavanā khaśādaya
ye 'nye ca pāpā yad-upāśrayāśrayā
śudhyanti tasmai prabhavi ave nama (23)*

Śrīmad-Bhāgavatam 2.4.18

Kas gimė Kirata, Huna, Abhira, Suhma (Kanka), Yavana, Khasa ir kitose tautose, ar tie, kas prisirišę prie nuodėmių, be jokios abejonės gali tobulai apsivalyti priėmę prieglobstį pas bhaktus, atsidavusius visagaliam Viešpačiui Vi u. Aš pagarbiai lenkiuosi jam.

19. Tik atsidavusios sielos gali atskirti esmę nuo formos. Ieškantys laimės karmoje ir jogoje eina savižudišku keliu

*athāta ānanda-dugha padāmbuja
ha sā śrayerann aravinda-locana
sukha nu viśveśvara yoga-karmabhis
tan māyayāmi vihatā na mānina (24)*

Śrīmad-Bhāgavatam 11.29.3

O lotosaki, gulbės (aukščiausio lygio bhaktai, paramahamsos) priima ekstazę sukeliančių Tavo lotosinių pėdų prieglobstį. Visatos Viešpatie, kas nesiekia Tavo lotosinių pėdų džiaugsmo, bet vietoje to renkasi abstraktaus išsivadavimo ar materialių laimėjimų kelią, juos sunaikina Tavo klaidinanti galia.

20. Visiškas prieglobstis prie Krišnos lotosinių pėdų yra aukščiausias tikslas

*na nāka-pāha na ca sārva-bhauma
na pāramehya na rasādhipatyam
na yoga-siddhīr apunar-bhava vā
vāñchanti yat pāda-rajā prapannā (25)*

Śrīmad-Bhāgavatam 10.16.37

Śrī Krišnos lotosinių pėdų visiškas prieglobstis yra aukščiausias tikslas. Kas rado prieglobstį prie Tavo lotosinių pėdų dulkių, nebetrokšta patekti į rojų, viešpatauti visatoje, užimti Viešpaties Brahmos poziciją, karaliauti žemėje, įgyti jogos tobulybes ar išsivaduoti.

21. Tie, kurie atsidavė Viešpačiui, pajėgūs išvaduoti ir kitus

*yat pāda-sa śrayā sūta, munaya praśamāyanā
sadya punanty upaspā, swardhuny-āpo 'nusevayā (26)*

Śrīmad-Bhāgavatam 1.1.15

Net menkiausias bendravimas su pačiais ramiausiai išminčiais, atsidavusiais Viešpaties lotosinėms pėdoms, apvalo šio pasaulio žmones. Tačiau Gangos upė apvalo tik tuos, kurie joje maudosi.

22. Tie, kurie atsidavė Krišnai, nebepavaldūs šventraščiuose aprašytoms taisyklėms ir draudimams

*devar i-bhūtāpta-nā pitā,
na kinkaro nāyam i ca rājan
sarvātmanā ya śara a śara ya,*

gato mukundaṁ parihṁ tyā kartam (27)

Śrīmad-Bhāgavatam 11.5.41

O karaliau, kas paliko visas savo pasaulietines pareigas ir visa širdimi atsidavė Mukundai, išskirtiniam visų gyvų esybių prieglobsčiui, tas nebeskolingas pusdieviams, išminčiams, kitoms gyvybės formoms, draugams ir giminaičiams, žmonėms ir protėviams.

23. Tie, kurie gavo Viešpaties malonę, yra transcendentiški Vediniam religingumui

*yadā yasyānugṁ hṁ āti,
bhagavān ātma-bhāvitaṁ
sa jahāti matiṁ loke,
vede ca pariniṁ ṁ hithām (28)*

Śrīmad-Bhāgavatam 4.29.45

Atsidėkodamas už Jam atsidavusios sielos stiprią meilę, Aukščiausiasis Viešpats suteikia Savo malonę šiam bhaktui, apreikšdamas jo širdyje dievišką įkvėpimą. Tuomet toks bhakta nebeužsiima materialiomis pareigomis ir Vedinium religingumu.

24. Šri Krišnos pavidalas yra aukščiausias atsidavusių sielų prieglobstis, nes Jis yra rasos personifikacija

*daśame daśamaṁ lakṁ yam, āśrītāśraya-vigraham
śrī kṁ ṁ akhyaṁ paraṁ dhāma, jagad-dhāma namāmi tat (29)*

Bhāvārtha-dīpikā, Śrīmad-Bhāgavatam 10.1.1

Śrīmad-Bhāgavatam dešimtoje giesmėje Śrī Krišna yra išskirtas kaip visų atsidavusiųjų sielų prieglobsčio įsikūnijimas. Aš lenkiuosi šiam aukščiausiam visatos prieglobščiu, vardu Śrī Krišna.

25. Viešpats Śri Čaitanja Mahaprabhu moko atsidavimo savo pavyzdžiu

*dhyeyaṁ sadā paribhava-ghnam abhīṁ a-dohaṁ
tīrthāspadaṁ śiva-virīñci-nutaṁ śaraṁ yam
bhṁ tyārti-haṁ praṁ ata-pāla-bhavābdhi-potaṁ
vande mahā-puruṁ a te caraṁ āravindam (30)*

Śrīmad-Bhāgavatam 11.5.33

O atsidavusių sielų globėjau, o didžioji asmenybe (Aukščiausiasis Dievo Asmuo, kuris dieviškai nuostabiai vaidina Savo tyrą bhaktą [*maha-bhagavatą*]), Tu vienas esi realybė, į kurią nuolat medituoja tyros sielos. Tu sunaikini sielos iliuziją. Tu esi dieviškas troškimų medis, visų bhaktų prieglobstis. Tave garbina Śiva ir Virinci (Sadaśiva kaip Śrī Advaita Ācārya ir Brahma kaip Haridasa Thakura). Tu esi visų ir visa ko prieglobstis. Tu taip pat išvaikai savo bhaktų kančias, gimusias iš įžeidimų šventam vardui (*nā ma-aparādha*). Tu vienintelis esi laivas, kuriuo galima perplaukti materialių kančių vandenyną. Aš garbinu Tavo šventas lotosines pėdas.

26. Tie, kurie atsidavė Śri Čaitanjos lotosinėms pėdoms, maudosi dieviškos meilės vandenyne

*saṁ sāra-sindhu-taraṁ e hṁ dayaṁ yadi syāt
sankirtanāmṁ ta-rase ramate manaś cet
premāmbudhau viharaṁ e yadi citta-vṁ ttiś
caitanya-candra-caraṁ e śaraṁ aṁ prayātu (31)*

Caitanya-candrām ta 8.93

Jei tu trokšti perplaukti materialios egzistencijos vandenyną, jei sieki paragauti nektariško kolektyvinio šventų vardų giedojimo (sankirtana) ekstazę, ilgiesi žaisti dieviškosios meilės vandenyne, tuomet prašau, atsiduok Śrī Caitanyacandros lotosinėms pėdoms.

27. Šeši atsidavimo požymiai

*ānukūlyasya-sa kalpa ,
prātikūlya-vivarjanam
rak i yatiti viśvāso,
gopt tve vara am tathā
ātma-nik epa-kārpa ye,
sad vidhā śara āgatī (32)*

Vai ava-tantra

Priimti tai, kas palanku ir atsisakyti to, kas nepalanku, būti įsitikinusiam: „Viešpats tikrai mane apgins“, laikyti Viešpatį savo globėju, visiškai pasikliauti Juo, suvokti savo bejėgiškumą be Jo – tai šeši esminiai išskirtinio atsidavimo (śaranagatī) Viešpačiui būdai.

28. Atsidavimą reikia praktikuoti mintimis, žodžiais bei darbais

*tavāsmiṭi vadan vācā, tathaiva manasā vidan
tat sthānam āśrītas tanvā, modate śara āgata (33)*

Vai ava-tantra

Pasinaudojusi savo kalbos galia atsidavusi siela paskelbia: „Aš esu Tavo“; mintyse ji galvoja apie tą patį; o savo kūnu ji randa prieglobstį Viešpaties šventoje buveinėje. Tokiu būdu atsidavusi siela širdimi, kupina džiaugsmo, gyvena šį gyvenimą.